

**egyes törvényeknek a közgyűjteményekben őrzött, vitatott tulajdonú kulturális javak
visszaadásával összefüggő módosításáról***

1. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosítása

1. §

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 16. § (1) bekezdése a következő *e)* ponttal egészül ki:

(Mentes az öröklési illeték alól:)

„*e)* az állami vagy helyi önkormányzati fenntartású közgyűjteményből a kulturális javakra vonatkozó jogszabályokban meghatározott eljárás keretében a volt tulajdonos örökösének visszaadott vagyontárgyra vonatkozó, a visszaadás időpontját megelőzően beállt öröklés;”

**2. A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről
szóló 1997. évi CXL. törvény módosítása**

2. §

(1) A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kultv.) Alapelvek alcíme a következő 4/A. §-sal egészül ki:

„4/A. § Az állami vagy helyi önkormányzati fenntartású közgyűjteményben őrzött olyan kulturális javakat, amelyek állami tulajdonjogának fennállása minden kétséget kizáró módon nem igazolható, az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott eljárás eredményeként térítésmentesen ki kell adni annak a személynek, aki az adott, kulturális javak körébe tartozó tárgyra vonatkozó tulajdonjogát megfelelően valószínűsíti.”

(2) A Kultv. 100. § (1) bekezdése a következő *m)* ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a törvény végrehajtásaként rendeletben szabályozza)

* A törvényt az Országgyűlés a 2013. november 11-i ülésnapján fogadta el.

„m) az állami vagy helyi önkormányzati fenntartású közgyűjteményekben őrzött olyan kulturális javak visszaadásának rendjét, amelyek állami tulajdonba tartozása minden kétséget kizáró módon nem igazolható.”

3. Az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény módosítása

3. §

Az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény a 27/A. §-t követően a következő alcímcímmel és 27/B–27/G. §-sal egészül ki:

„A közgyűjteményben elhelyezett dologra vonatkozó valószínű öröklési jogcím igazolására irányuló eljárás

27/B. § (1) Ha valamely állami vagy helyi önkormányzati fenntartású közgyűjteményben (a továbbiakban: közgyűjtemény) őrzött, állami tulajdonban állóként nyilvántartott, a kulturális javak körébe tartozó vagyontárgyra vagy vagyontárgyegyüttesre (a továbbiakban együtt: vagyontárgy) vonatkozóan a vagyontárgy állami tulajdonjogának gyakorlására jogosult szervezet (a továbbiakban: az állami tulajdonjog gyakorlója) a vagyontárgy kiadására irányuló külön eljárásban megállapítja, hogy a vagyontárgy kiadható, de a kiadásra igényt bejelentő a vagyontárgyra vonatkozó örököségi minőségét jogerős hagyatékátadó végzéssel vagy öröklési bizonyítvánnyal nem tudja igazolni, a közjegyzőtől kérheti a vagyontárgyra vonatkozó valószínű öröklési jogcím igazolására irányuló eljárás lefolytatását, és valószínű örököségi bizonyítvány kiadását.

(2) Ezen alcím alkalmazásában örökhagyó: a közgyűjteményben elhelyezett vagyontárgy utolsó ismert tulajdonosa.

(3) Az eljárásra a vagyontárgy fekvésének helye szerinti közjegyző illetékes. Ha a kérelem több, különböző helyen fekvő vagyontárgyat érint, a kérelmező választása szerinti közjegyző jár el. Ha egy székhelyen – vagy a fővárosban egy működési körzetben – több közjegyző működik, a kérelmező választása szerinti közjegyző jár el.

27/C. § (1) A kérelem előterjesztéséért – az előterjesztéssel egyidejűleg – a közjegyző számára a közjegyzői díjszabásról szóló miniszteri rendeletben megállapított díjat kell fizetni. Az eljárásban további munkadíj, költségtérítés és illeték – ide nem értve a jogorvoslati eljárás illetékét – nem számítható fel.

(2) A kérelemnek tartalmaznia kell a következőket is:

a) azt, hogy a kérelmező a valószínű örököségi bizonyítvány kiadását a 27/B. § (1) bekezdésében meghatározott okból kéri;

b) annak az örökhagyónak a személyi adatait (családi és utóneve, születési helye és ideje, anyja születési családi és utóneve) és halála helyét, idejét, akinek a hagyatéka tekintetében a kérelmező a valószínű öröklési jogcím igazolását kéri;

c) azt, hogy az örökhagyó után maradt-e végrendelet;

d) azt, hogy a kérelmező az örökhagyó

da) törvényes örököse, vagy

db) végrendeleti örököse;

e) a kérelmezőnek a törvényes, vagy végintézkedés esetén a végintézkedés szerinti öröklési rendre vonatkozó nyilatkozatát;

f) a törvényes, vagy végintézkedés esetén a végrendeleti örökösök azonosító adatait (természetes személy – továbbá teljes cselekvőképességgel nem rendelkező természetes személy esetén a törvényes képviselője – családi és utónevét, születési helyét és idejét, anyja születési családi és utónevét, a lakcímét, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más polgári jogi jogképességgel rendelkező szervezet esetében a megnevezését, székhelyének címét, cégjegyzék- vagy nyilvántartási számát, a törvényes képviselőjének nevét);

g) a kérelmező arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy öröklési jogcímét jogerős hagyatékátadó végzéssel vagy öröklési bizonyítvánnyal nem tudja igazolni;

h) a kérelmező arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a kérelemben megjelölt örökhagyó és vagyontárgy tekintetében, ugyanazon indokok alapján másik közjegyző előtt nem indított eljárást;

i) a kérelmező arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy tudatában van annak, hogy bűncselekményt követ el, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba, és büntetőjogi felelőssége tudatában kijelenti, hogy a kérelemben foglaltak a valóságnak megfelelnek;

j) az arra vonatkozó határozott kérelmet, hogy a közjegyző állapítsa meg, hogy a kérelmező az általa közölt adatok alapján az örökhagyó

ja) törvényes örököse lehet, vagy

jb) végrendeleti örököse lehet.

(3) A kérelemhez csatolni kell

a) az örökhagyó halotti anyakönyvi kivonatának,

b) az állami tulajdonjog gyakorlójának a vagyontárgy kiadására irányuló külön eljárásban a vagyontárgy kérelmezőnek való visszaadhatóságáról hozott döntésének és

c) a végrendeletnek

eredeti vagy közjegyző által hitelesített másolati példányát.

27/D. § (1) A közjegyző a kérelem beérkezésétől – ha a kérelem hiányainak pótlására van szükség, akkor a hiányok pótlásától – számított 30 napon belül

a) külön végzésbe foglalt valószínű örökös bizonyítványt állít ki, amelyben azt tanúsítja, hogy a kérelemben foglaltak alapján a kérelmező a kérelemben megjelölt vagyontárgy tekintetében az örökagyó törvényes vagy végrendeleti örököse lehet, vagy

b) a valószínű örökös bizonyítvány kiállítását végzéssel megtagadja, ha magából a kérelemből megállapítható, hogy az részben vagy egészben alaptalan.

(2) A valószínű örökös bizonyítvány a kérelemtől eltérően nem állítható ki.

(3) Ha a kérelmező a kérelem hiányait – ideértve a közjegyzői díj megfizetésének elmulasztását is – a hiányok pótlására vonatkozó felhívásban megszabott határidő alatt nem pótolja, a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.

27/E. § (1) A valószínű örökös bizonyítvány kizárólag a vagyontárgy kiadására vonatkozó eljárásban a vagyontárgyat őrző közgyűteménynél használható fel. Ezt a rendelkezést a valószínű örökös bizonyítványban fel kell tüntetni.

(2) A valószínű örökös bizonyítványt a közjegyző az országos kamara honlapján 15 napra közzéteszi.

(3) Aki a kérelmezőnek a valószínű örökös bizonyítvány szerinti valószínű örökös jogcímét vitatja, az a közzétételi határidő utolsó napjától számított 15 nap alatt a valószínű örökös bizonyítvány ellen kifogást terjeszthet elő az ügyben eljáró közjegyzőhöz.

(4) A kifogásban elegendő előadni, hogy a kifogás előterjesztője a valószínű örökös bizonyítványban foglaltakkal nem ért egyet, ezt meghaladóan a kifogást részletezni, valamint megindokolni nem kell. A valószínű örökös bizonyítványnak a (3) bekezdésben meghatározott határidő alatti minden megtámadását kifogásnak kell tekinteni.

(5) A kifogást a kérelmezővel közölni nem kell.

(6) Határidőben előterjesztett kifogás esetén a közjegyző a valószínű örökös bizonyítvány hatálytalanságát állapítja meg. A hatálytalanságot megállapító végzést a kifogás előterjesztőjének is kézbesíteni kell, de a végzés ellen a kifogás előterjesztője nem élhet fellebbezéssel.

(7) Az elkésett kifogást a közjegyző érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. A végzést a kifogás előterjesztőjének kell kézbesíteni, aki a végzés ellen fellebbezéssel élhet.

(8) Ha a valószínű örökös bizonyítvány ellen a (3) bekezdésben meghatározott határidőben kifogást nem terjesztettek elő, azt a kérelmezőnek kézbesíteni kell. A valószínű örökös

bizonyítványnak a kérelmező részére kézbesített példányán fel kell tüntetni, hogy az ellen a határidő alatt kifogást a közjegyzőhöz nem terjesztettek elő.

(9) A valószínű örökös bizonyítvány ellen fellebbezésnek nincs helye. A valószínű örökös bizonyítványban foglaltakat sérelmesnek tartó fél – a (3) bekezdésben meghatározott határidő eltelte után – az igényeit csak bírósági úton, az ellenérdekű féllel szemben érvényesítheti.

27/F. § (1) Az eljárásban

a) igazolásnak és bizonyításnak nincs helye,

b) a Pp. 132. §-a nem alkalmazható,

c) a fellebbezést a feleknek észrevételezésre kiadni nem kell.

(2) Az eljárásban a Pp.-nek a kézbesítési megbízottra vonatkozó rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a közjegyző a kérelmet, valamint a kifogást – hiánypótlási felhívás nélkül – hivatalból elutasítja, ha a kérelmező a kérelem előterjesztésével, a kifogás előterjesztője a kifogás előterjesztésével egyidejűleg a kézbesítési megbízott megjelölésére és a vele kötött megbízási szerződés benyújtására vonatkozó kötelezettségének szabályszerűen nem tett eleget.

(3) Ha a fél a kézbesítési megbízott állítására vonatkozó kötelezettségének nem tett szabályszerűen eleget – ideértve azt is, ha a kézbesítési megbízott állítására vonatkozó kötelezettség a kérelem vagy a kifogás előterjesztése után következett be, és a fél a kézbesítési megbízott megjelölését előidéző ok bekövetkezésével egyidejűleg, külön felhívás nélkül a kézbesítési megbízott megjelölésére és a vele kötött megbízási szerződés benyújtására vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget –, vagy az iratokat a kézbesítési megbízott részére nem lehet kézbesíteni, a közjegyző az iratot hirdetmény útján kézbesíti. A hirdetményt kifüggeszteni nem kell, azt a Pp.-nek a hirdetmény bíróságok központi honlapján történő közzététele szabályai megfelelő alkalmazásával, kizárólag az országos kamara honlapján kell közzétenni.

(4) A közjegyző az iratot is a fentiek szerinti módon, hirdetmény útján kézbesíti annak a félnek is, akinek az irat azért nem volt kézbesíthető, mert az általa megadott címen a posta közlése szerint a címzett fél ismeretlen vagy onnan ismeretlen helyre költözött, avagy a kézbesítés a posta közlése szerint a levélszekrény hiánya miatt nem volt teljesíthető.

27/G. § A közjegyző a kérelem előterjesztéséért megfizetett díjról a valószínű örökös bizonyítvány vagy az annak hatálytalanságát megállapító végzés kézbesítésével együtt a kérelmezőnek a megfizetett díj összegét feltüntető elismervényt is kézbesít. A megfizetett díjat az állam viseli. A kérelmezőnek a díjat az állami tulajdonjog gyakorlója téríti meg az elismervény alapján.”

4. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény módosítása

4. §

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 1. § (2) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Nemzeti vagyonba tartozik:)

„g) állami vagy helyi önkormányzati fenntartású közgyűjtemény (muzeális intézmény, levéltár, közgyűjteményként működő kép- és hangarchívum, valamint könyvtár) saját gyűjteményében nyilvántartott kulturális javak körébe tartozó dolog, kivéve, ha az állami vagy önkormányzati tulajdon jogszerű létrejötte kétséget kizáró módon nem bizonyítható és a dologra nézve más a tulajdonjogát bizonyítja vagy a kulturális javakra vonatkozó jogszabályokban meghatározott eljárás keretében valószínűsíti.”

5. Záró rendelkezések

5. §

Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

6. §

A 4. § az Alaptörvény 38. cikk (1) és (2) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

Áder János
köztársasági elnök

Kövér László
az Országgyűlés elnöke